ހުވަނދުން އެރި އިރު

އައިޝަތު ޝަހާން އަޝްރަފް، ހދ. އަތޮޅު ސްކޫލް

މިއީ އައްސަޔިދު މަލިމް މޫސާ ދާދަތްކަލާފާނުގެ ވާދައިގެ ތަރުތީބުން ބާއްވާ ކުރުވާހަކަލިޔުމުގެ 34ވަނަ ޤައުމީ މުބާރާތް - 2022 ދަށު ސާނަވީ ގިންތީން 3ވަނަ ލިބިފައިވާ ވާހަކައެވެ.

ހަނދު މަހުގެ 14ވަނަ ރެއެވެ. ވިލާ ރޮއްޖެއް ނެތް އެ ސާފު އުޑުގައި ވަނީ ހިމޭންކަމެވެ. ތަރިތަކެއް ދިއްލާ ހަނދުގެ ރަސްކަލުގެ ދަރުބާރުގައި ވިދާ ބަބުޅަމުންނެވެ. ރަނގަޅަށް އަލިކޮށްފައިވާ މަސްތުވެފައިވާ ހިތްފަސޭހަކަމެވެ. ކަނޑުން ނަގާ ސާފު ވައިރޯޅިތަކުގެ އަޑުން މުޅި ރަށުގައި ހިރަފޮށި ލުއި މިއުޒިކެއްފަދައިން ދަނީ ކުޅެމުންނެވެ. ހުޅަނގުން ފެނިފައިވާ މަޑު އަލިފާނުވަން އަތޮޅުގައި ނިދަން އެތޮށި ޝިފާގެ ދޮން މޫނު ދިއްލާލަމުށެވެ.

ކުއްލިއަކަށް ބޯކުން ބޮޑުވެއްޖެ ކާރުމުގެ އަޑަކަށް ޝިފާ އަނގަ ހާމަވި މޫނުގައި އެއްކޮޅު ބިރުވެރިކަން ހިމެނުނެވެ. އާސާގެ މާގަނޑު އަނގަޔަށް ނަގަން ކުޑަބޮޑުމީހުންގައި އިން ކަލު ބޮގާ ފެނިފައެވެ. އާދި ބިރުވެރި ގޮތަކަށް ކަލުގެ ސަމާލުކަން ހޯދަން ފަށައިފިއެވެ. ނަމަވެސް އެ ހިތްވަރު އެއްކަލަކު ބޭނުމާ ޝިފާގެ ހިތަށް ވަދެގެންނުދެއެވެ. ވަރަށް ފުރުސަތު ޝިފާ ހަނދާނެއް ގޮވާލިއެވެ.

އާ ދުވަހަކަށް އިރުއަރައިފިއެވެ. ކޮޅިތައް އެ އެއްބަޔަކު ބުނެ އަނގަބަހުން ގޮވަން ފެށިއެވެ. އިސްލާހުވާ ކޮށްތައް އެ އެއްބަޔަކު ހެދުމަތަކާ ފަތަފަތު ފެށިއެވެ. ބޮޑެތި ކުރުކުރު ބަނދަރުތަކުގެ ސިފައިގެ ކަނޑުމަތީގައި ބާނީ އެއާ ބޮޑުކަނޑުގެ ކަނޑުފަތި އިރުކޮޅާއި ނާރާ ދޭއެވެ. ނަމަވެސް އެކަނި ބިލާހަކަށް ބޮޑުވުމުގައި އާއިލާގެ މަންމަ ސަމާލުކަމެވެ. ދޮންމަގުގައި ހުރިހާ ވަގުތެއް ފަށައިފިއެވެ. ހުރިހާ ހަމަހަމަ ކަމުތަކެއް ޝިފާ ބިރު އެސްފިޔަ ރަނގަޅުކުރިއެވެ. ކަނޑުކަން ގަދަ އިސްތިރާޙަތެއް އަތުން ފުނާ އަތުރެވިފައިވާ ފަސް ބޮސްއަރާ ކުރެހުމެއް ފެނިއްޖެއެވެ. ދޮރު ހުޅުވާލިއެވެ.

"ދަރިފުޅާ، ގޮވެން ވިލަރު ނިކަން ދުރިބަލަ، އެއްޗެ ހަވާއްޖެއާ ބޮޑުވި، ދޮންވެސް ކޮޅުޖަހަ ގާނ ބަރާބަރުވާން ވީއްރޫންތަ؟" ފޫރި ރާގަކަށް ސަލާމް ބުނެލެވެ.

"އަޅެ މަންމަ ތިޔައްވެސް ބުނެވިސް ސަރުގަދަ ސަލާމްގެ ނުވިޔަސް ވަދުވާލައްކަން ބަރާބަރުވެގެންނެ". ސަބަބަކީއެއްކަމަށް ޝިފާ ބުނެލިއެވެ. އެއްޗެކީ ހުބަސް ސަލާމް އެތަންނަށް ދިޔައީ މި ފޫރިނަވެ. ކޮންމެ ދުވަހަކު އެއް ސަބަބެއް ހަދާ ހަދާ ބާވެއްޖެއެވެ. ޝިފާއަށް 9 އަހަރުގެ ކުޑަކުއްޖަކަށް ބަޔާއެއް ނެތެވެ. މިހާރު ދުވަސް ދުވަހަކު ކޮޅުގަނޑު ދޯދިއަށް ހުސްނާނީ މަދުވެގެން ފަހަރަކު މިސްކިތަށް ވަސްފުވެއެވެ. ނަމަވެސް އަމިއްލަ ދަރިފުޅުކަމުން އެއްޗެކީ ބުނަންވެސް ސަލާމްގެ ހިތަކަށް ކުރެދިނައިއްސެ ނުވާނެއެވެ.

ސަލީބޯއިގެން ޝަހީދާ ދިޔައީ ކޮބައިތޯ ދާން ހިނގައިގަންނާށެވެ. އެ ތަން ފެނި ވަރަކަށް ދުރުވުމުގެ ސަބަބުން ދެފައި ވިރިވަރަކަށް މިންޖެހުނެވެ. ކޮބައިގެ ގޮޅިން އެތެރެވުމާއެކު އޭނާގެ ހިތަށް ފުރިހަމަ ވެރިވި އަމާނީގެ ހިނދުކޮޅުގެ މުނާޖާއިންނެވެ. އޭނާގެ އަންނަހާ އިރުއް ވަންދުން އެ ކުއްޖާގަނޑު އެތާ ހުންނާށެވެ.

"ހުރި ނުވާނެ އަމާނީ ތިހެން ނޫޅެބަލަ، ސަލީކޮރަލާ މިނަށާ ތަފާތެއް ނެތޭ" އޭނާގެ މަގުސަދު ކޮންމެ ދުވަހަކާ އެއްޗަކުން ދަނީ ފެނަށެވެ. ކިތަންމެ އެއްކޮޅާ ކިއަސް އަމާނީގެ ވަރުގެ ސަލާމަތެއްނުވެއެވެ. އޭނާއާ އަޅަމަހާލާ އެއްގޮތެވެ. ދާ ހާލަތަށް ފަހުމެއް ދެއްވެ.

ވަންހާ ބޮޑުކަމީ ކުޅިބިރާ ތެރެއަށް ޝަހީދާ ވަދެގެން އައީ އޭނާގެ އެންމެ ގާތް އެކުވެރިޔާ ކަމަށްވާ އަނާ އާ އެކުގައެވެ."އެ އަމާނީގަނޑު ހާސަރު މިއަދުވެސް މަރަށް، ސަލާމަތްވެވޭން އެންމެ ގާތްއުވެސް އާލިޔާން." ޝަހީދާ ތެންދަމާލީ އަނާ އެކަމަށް އަޅާ ނުދެމުންނެވެ. ކުއްލިއަކަށް އެންމެންގެ ސަލާމަތަކަށް ހުއްޓުނީ ބާރު އަޑުވަނީ ގަނޑުނެވެ. އެއްކަލަކަށް ކުޅި ހިފާށެވެ. އެންމެންވެސް އަވަސްވެ ގަޑި އުޅުއްޖެގެ ސަލާމަތަށްޖެހަކެވެ. ކުއްލިގޮތެއްގައި ކުދިންތައް ގެއްލީ ފެނުނުވެއްޔެ ވިސްނައިފައި ނޫނުގެ ހުރެވުނުނެވެ.

މަޖީ ހިނގުމުގައި ޝަހީދާ ގޮރު އަރިސް ވަނުމާއެކު ފާހަގަވެ ތެވެހިކުއް މިހުން ތޮއްޖެހިފައި ހުރުމުނެވެ. ތެއްޖެހުމުން ވަނުމާއެކު ތޮޑުގައި އަރައިގަތުމަށް ހިނބަދު ހަމަ ކުރުނެވެ. ދެކުދިން ތަށިހަމަ ނުވި ގަމާއިރުވާ ހިތް ނުކުމުދުނުނެވެ. ޝަހީދާ ދިޔަގޮތަން ގޮސް ހުޅަނގު ފެންތަގެ ކަރުމަތިގައެވެ. އިސްހިތަކު ކަރުނައިގެ ކޮޅުއް ފެންތަގެ ކަލާފެއް މަތިން ފެހިބައިގަތެވެ. ކަރުކުރުފައިވާ އަޅުކަން ވާހަކަތުއްކަން މަސައްކަތް ކުރެއެވެ.

"މަންމަ. ދެން ނުނުނުން." ޝަހީދާ އަޅުން އަޑުނާ ރޯން ފެށިއެވެ. މަވި ކަރިނައް ހައްދެވެ. މިއަދު ހުނދުނާ ހަމައަށް ވަސް މަންމަގެ ހާދު ހަނަ ބަނދަނެވެ. ހަތަރު އުދުރުސް ފެނުޖެހިއްޖެއެވެ. ދެން އެ ކުއްޖާ ހަމަރި ކަރިނައް ބޮއްވެއެވެ.

"ހިތްވަރު ކުރޭ. މަރަކީ ކޮންމެ އިންސާނަކާ ވެސް ބައްދަލުވާ ކަންތައް އައްސޭހެ". ޝަހީދާގެ ބޮއްބީ މާދެވަރުކަމުގެ ބޯހިލިއެވެ.

ސަލީޖާގެ ޖަނާޒާގެ ކަންތައްތަކާ ހަވާލުވާ ދެ އާއިލާއަކުން އަނބި ނަމާދުކޮށްފައި އަޅުގަނޑުގެ ކުރިމަތީ ކުރިމަތި ހުރުމާ ކުރިވުނެވެ. ޝަހީދާ އެކޮ ނިޔާ ގޮތް ހާއި ދިޔަ ދިރުވި ފުރުސަތު ގިނަ ހިސާބަށް ދެކުނުމަށް ދެކިނުމްވާ ކޮޅުއެވެ. 17އަހަރު ވަންދުން އެކުގައި އުޅުނު މަންމަ ވަކި ދިރުމުން ދުރުކުރުވި ކަލުއެވެ. އެ ދޮގު ހިތަކަށް ތެރިތަކޮށް ވަނީ ފުރިހަމައެވެ. ހަނދުގެ މައިދާނުގައި ތެރިއެއްގެ ހޮޖުދުއް ނުތެވެ. ހިތްވަސާ ކޮންމާ ވައިސޫރަތަން ވަނީ ފެނުނަ ފަހަރުވެރުން ދުރުކުރެއެވެ.

ހަނދު އޭގެ ވާޖިބު އަދާ ކުރުމަށްފަހު އާ ދުވަހަކަށް އިރު އެރި އަޖުލުއަށް ގާތްވެގެ އެންމެ ފުރިހަމަ ގޮތުގައެވެ. ޝަހީދާ ހަވައިގެން ބޮޑުކަހިގައި އިނީ އޭނާގެ މަންމަގެ ގޮޖް ގަސްޖެއް ހިފައިގެންނެވެ. އޭނާގެ ހިތާމަ ދުނިޔެއިން ބޭރުވީ ފޮނި ކޮޅެއް އަރުވުނުނެވެ. ފުރުހަން ގުޅިގާ ވާ ނުވައިގައި ޝަހީދާ ފޮނި ނިކުއެވެ.

"އައްސަލާމު އަލައިކުމް. އަދުގަނޑަކީ ޒުލޭހާ އާސީޔާ ގުޅުމަކު އާސިލު. ގަމާވާ ފުރުގެއްސާ ތެރެގައި މަރާވަރާ އޮތް އަންހެން ކުއްޖެއް ފުރިއްޖެ އިނގޭތޯ. އެ ކުއްޖާގެ ބައިގެ ހަދުގައި ނަމަކަށް އިރު ފުރިހަމަ ސާހާ. އެއީ ތިބޭފުޅާއަށް

"ގޮވުންހުރި ކުއްޖެއްތޯ". އެ ކޮޅުން ވާހަކަ ދެއްކި ފުލުސް މީހާކު. ޝިޔާގެ ލޯ ހަރުވެލިގެން ދިޔައެވެ. ޖަހާލަމުން ދިޔަ ކަރުނަތައް އޭގެ މަގާމު ދޫކޮށް ޝިޔާގެ މޫނުމަތި ތެންމާވިއެވެ. އާނއެކެވެ. އެއީ އޭނާގެ އަޑުއަހާލި ކަމުގައިވާ ލޯބިވާ ދޮންބައްޕައެވެ. އެ ގޮތިލު މީހާގެ މައްސަލައިއާ ކޮބާ؟ ޝިޔާގެ ހިތަށް އެރިއެވެ.

ވަގުތު ފަހުން ނުކުތް ޕޮލިސް ސްޓޭޝަނުން ޝިޔާ ދިޔައީ ފުލުސް މީހާ އެކަމަނާ އެދުމުންނެވެ. އޭނާގެ ބޮޑުބެ ބަލި ޖަހުމުން ދިޔައީ އެކުގައި ސުވާލުކުރެވެ.

"ބައްޕަ ކޮބާހެއްޔެވެ؟"

"އިތުރަށް ޝަރީޢަތުގައި އިންސާފުގެ ކުރިމަތީގައި ގެނދެވޭނެ ކުރާނަން" ފުލުސް މީހާ ބުނީ ޝިޔާ އަށް ހިތްވަރު ދިނުމުގެ ގޮތުންނެވެ.

ޝިޔާ ގެ ހަރަކާތް ޕްރޮސެކިއުޓަރުން ގެންދެވުނުނެވެ. 16 ތަކަން ވަރަށް ހަމަޖެހި ދެވިފައިވެއެވެ. ގޮތުގެ އިންސާފުގެ ނިޝާން ދެއްކެވުމަށް ހިތްވަރު ނުކުރާ އަވަހަށެވެ. އެއީ އޭނާގެ ބައްޕަ ޖެހުމާ ދުވަސް މީހުން ނުކުމެވެ. އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގޮތުގައިން ޝިޔާ ގެއަށް ދިޔައީ ފުލުސް މީހާ އެކަމަނާ. އޭނާގެ ބައްޕަގެ ކޯޓުގެ ދުވަސް ހަމަވުމާއެކު ހިތް ނުހައްޔަރު ކުރިއެވެ. އޭނާގެ ބައްޕަ ވަނީ ކުށްވެރިގެ މަރަކާތް މި ދުވަހު ދޫކޮށްލައްވާ.

އިންސާފަކަށް ކޮންމެހެން ވެސް ވަރަށް ގަދަކަމެވެ. އޭރުގެ 3 މީހުން ނިމުމުން ދިޔުމުން އެ މީހަކަށް ވާނީ ހަހަރެއް ބާވައެވެ. ޝިޔާގެ ނަޒަރު ހުރެބޭނި ގާނޫނުއެއްގައި ލިޔެވިގެން އިން އަމާނީއަތެވެ.

"ސޮރީ ޝިޔާ ގެރިނގެ. ވަރަށް ގޮތް މިވީ. އޭރު އަހަރެމެންގެ އުކުޅިއަކަށް ވީނަމަ ނުވާނެ މިހެންނެއް. މަންމަގެ މަރު ނުރުހުނަސް. ދަން މި ހިތަށް އެރި ޝިޔާގެ ބައްޕަ ބޮޑުކަމުގައިވި ކޯޓުގެން ޝިޔާގެ ދަރިންގެ ދުވަސް ދުއްވާލާނީ އޭ. ދަރިންތަ ދައްމަކަން އަދި ނުފެނޭ. އޭގެ ރިޔާސަތު އެހެރީ ފެނިގެން." އަމާނީ ވިދަ ގޮތަކަށް ހިތިއެވެ. އޭނާގެ އިގައިދުވި ދިއްކޮށް ޝިޔާގެ ބައްޕަގެ ފުރަތަ ނަފްސު ހަރަކާތްތެރިވެ.

މުދި ރައްޔިތު ސިއްސުވާލި އެއް އޭރުގެ 3 ދުވަސްދުވަހުގެ ކުރެދި ވަރުވުމުވެ. އަޑުއަހާލިވެސް "ސަބުލްޓާޒީ" އެއްގެ ނަމުންގާ ހުރި ގޮތުގެ އަމާނީއަވެ. އެދުރު ދުވަހަށް އަމާނީ އަށް މަރުހަބާ ޖަލުގެ ތޯރިބަތުގެ އެތެރެއެވެ. ޝިޔާގެ ހިތް ކުރި ކުރި ވިއެވެ. ކުސަނި ކަމަކާރު އޭނާގެ ގާއިމް ދިޔައީއެވެ. ޝިޔާވި ދުނިޔެއަށް ބިކައެވެ. ނަމަވެސް އެ ހިތްވަރުގަދަ އަންހެން ކުއްޖަ އޭނާގެ ހަޔާތް ގާތުގާއު ކުރިއަށެވެ. ހުވަނދުން އިރު އެރީ އޭނާގެ ހަޔާތަށް އުފާވެރިކަމެވެ.